

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Η ΕΕΝΗ

Γιὰ τὴ δ. Ἰντα Γαρτζώνη

Καλὸ μέσο βρήκα νὰ σπαζῶ τὰ δόντια τῶν καθαριστῶν χτυπώντας τους με τὴ γροθιά τήν... κοντική. Βρήκα πολὺ σωστὸ κείνο ποῦ λέει ὁ Ψυχάρης στὰ «Ρόδα καὶ Μήλα» ὁ Κόντος τὸ κάτω κάτω τῆς Γραφῆς ἔχει δίκιο· θέλει νὰ μᾶς κάμῃ νὰ γράφουμε μιὰ γλώσσα ἃς εἶναι καὶ πεθαμένη· οἱ καθαριστᾶδες ὅμως θέλουν νὰ μᾶς μάθουν τίποτα· γιατί ἡ γλώσσα τους ποτὲς δὲν εἴτανε γλώσσα. Δὲν θὰ εἴτανε ἄσκημο γιὰ τὴν ιδέα μας νὰ πεταχτῇ παλὶ στὴ μέση ἡ Κοντική ράβδα καὶ νὰ τσακίσῃ μερικὰ δασκαλικά κεφάλια καὶ νὰ βάλῃ ὑπερὸς στὰ γερά «τοὺς ἀγγελαίους» τοὺς τοῦ «πονηροῦ κόμματος». Ὁ φόβος τῆς Κοντικῆς γροθιάς ἐγέννησε τῆς ἀπλῆς τὸ ζήτημα κατω ὁ σχολαστικισμὸς φωνάζανε τότε μὴ μπορῶντας νὰ τὰ βγάλουνε πέρα με τὸν Κόντο· ἡ γλώσσα πρέπει νῆναι ἀπλῆ. Μοῦ φαίνεται πῶς ἂν δὲν ἔπιανε τὸ χέρι τοῦ Κόντου νὰ σέρνῃ τὰ μαλλιά τῶν καθαριστῶν, δὲ θὰ κουρβούνταν παρὰ θὰ εἴτανε ὅλοι ἡ μαλλιαροὶ ἡ κασιδιάρησι. Γι' αὐτὸ μοῦ φαίνεται πῶς καιρὸς εἶναι νὰ βγῇ τοῦ Κόντου ἡ σημαία στὴ μέση· νὰ μποῦνε αὐτοὶ ποῦ γλωσσικοῦνε σήμερα ἀνάμεσα σὲ δύο φωτιές καὶ στὸ τέλος νὰ βιαστοῦν ἢ ν' ἀθροπίσουνε ἢ νὰ σκοποθῶνε μονάχοι τους σὰ σκορπιοί. Νὰ πεταχτοῦνε αὐτὴν τὴν ὥρα μερικοὶ Κοντικοὶ στὴ μέση, θὰ βροῦνε σωρὸ γλωσσικὲς ἀνησιές νὰ ξετινάξουνε. Μιὰ Κοντικὴ ἀντίδραση, ἃς εἶναι γιὰ τὰ μάτια, μοῦ φαίνεται πολὺ θὰ μᾶς ὠφελήσῃ. Προχτές μοῦ συνέπεσε ἕνα τέτοιο περιστατικόν, ὅπου κατὰλαβὰ τὴν ἀξία αὐτῆς. Ἐχομε ἐδῶ ἕνα ποῦ τσαμπουνόυσε γιὰ μαλλιαροὺς καὶ γιὰ γλώσσα· ἐγὼ δὲν ἐβάσταζα παρὰ τοῦ μπῆκα με τέχνη στὸ ρουθούνι. Γύρισα τὸ φύλλο ἀπὸ τὸ Κοντικὸ μέρος—τὲς Γλωσσικὲς παρατήρησεις τὲς θυμοῦμαι στὰ πέντε δάχτυλα—καὶ τοῦ ἀπόδειξα πῶς αὐτὸς καὶ τὰ ταίρια του δὲ νοιώθουν κουκουτσί ἀπὸ Ἑλλ. γλώσσα· πῶς μόνος ὁ Σεβ. καθηγητῆς Κόντος κτλ. ξέρεῖ πῶς πρέπει νὰ γράφεται ἡ Ἑλλ. γλώσσα· καὶ πῶς οἱ ἀληθινὰ λόγιοι δὲ θάρσυνον ποτὲ τοὺς μακαρονιστᾶδες δασκάλους νὰ κοπανοῦνε γιὰ τὴν προγονικὴ γλώσσα ποῦ αὐτοὶ τὴν καταστρέφουνε με τὴν ἀμάθειά τους· Ζεματίστηκε ὁ φίλος· ἔπιασε νὰ βρίζῃ τὸν Κόντο ὡς σχολαστικόν, κι' ἐγὼ μέσα μου πέθαινα στὰ γέλια με τὸν ἀδερφικὸ πῆλεμο ποῦ γέννησα μέσα στὸ μυαλὸ τοῦ δασκάλου. Ποῦ θὰ εἶπῃ πῶς ὁ Κοντισμὸς πολὺ μπορεῖ νὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἀκόμα.

Γ. Κ.

σπίτι, καὶ νερὸ ποῦ ἔτρεχε ἀφρισμένο στὸν κατήφορο, νερὸ δυὸ μυλοπότια κάτω στὲς ρίζες του, εἴτανε στάληθια τόπος ποῦ καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμα σ' ἔκανε νὰ τρομάξῃς ἀπ' τὴν ἄγρια ὁμορφιά του.

Μιὰ ἀπ' τίς πεῖδ μεγάλες τοῦ παλληκαριῆς ὁ Καχπεντουνιάς εἶχε νὰ περνᾷ ἀπὸ κείνο τὸ μέρος τὴ νύχτα, νὰ στέκεται στὸν ἴσκιον τῶν πλατανίων καὶ νὰ τραγουδᾷ τὸν ἀμάνι του. Ἀλήθεια, εἴτανε τρεμουλιαστὸ τὸ τραγούδι του, μὰ ὅχι ἀπὸ τρομάρα, ἔτσι ἔλεγε ὁ ἴδιος· ἔτρεμε γιατί ἔτσι τῷθελε ὁ σκοπός. Τὸ τί ἔβλεπε καὶ τί ἄκουε σὲ κείνο τὸ τρομερὸ μέρος, πόσες φορές τὸ δηγήθηκε! Μιὰ φορὰ κεῖ ποῦ στεκόντανε ἀκκουμπισμένος στὴν κουφάλα ἐνὸς πλατανίου, ἴσα ἴσα ζυγιάζανε τὰ μεσάνυχτα, εἶδε τὸ Μεσανύχτη, στοιχειὸ ποῦ ἄλλο νὰ σοῦ παῦνε καὶ ἄλλο νὰ τὸ ἰδῇς. Ἡ κορφή του ἔφτανε τᾶστρα, τῶνα του χέρι τὴν Ἀνετολή καὶ τᾶλλο τὴ Δύση. Ὅποιοι ἰδῇ αὐτὸ τὸ στοιχειὸ χάνει τὴ μιλιὰ του, ἂν δὲ χάσῃ τὴ ζωὴ του γιὰ ἕνα χρόνον. Ὁ Καχπεντουνιάς τὸ εἶδε καὶ δὲν ἐφοβήθηκε· ἔκαμε τὸ σταυρὸ του, εἶπε τρεῖς φορές τὸ Πάτερ ἡμῶν, εἶχε καὶ τὸ τίμιο ξύλο ἀπάνω του καὶ ἔτσι δὲν ἐβλάφτηκε. Ὁ Μεσανύχτης σὰν ἄκουσε τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ σὰν καπνὸς ἐχάθηκε. Καὶ τί καὶ τί δὲν εἶδε σὲ κείνο τὸ στοιχειωμένο μέρος! Ἀνεράιδες ἀσποφορεμέ-

νες με τὰ ξαθὰ μαλλιά στὲς πλάτες ξαπλωμένα νὰ χορεύουνε καὶ νὰ τραγουδοῦνε; Ἀράπη με κατὶ ἀχειλὲς ἴσα με κάτω στὰ στήθια του νὰ ξανμιλῇ τὰ φλουριά του; Τὸ στοιχειωμένο φρεῖδι τοῦ Παλιόμουλου μεγάλο σὰ φουσκωμένο βουβαλοδέρματο καὶ με κεφάλι στολισμένο με διαμαντόπετρες ποῦ λαμποκοποῦσανε σὰν τίς ἀχτίδες τοῦ Ἡλίου; Μιὰ φορὰ εἶδε καὶ τὸ νερὸ τοῦ ρεματιοῦ ποῦ ἔτρεχε φλουρὶ Βενέτικο καὶ Ματζάρικο· πρόφτασε καὶ πῆρε μιὰν ἀπλοχεριά... μὰ ἀπ' τὴ χαρὰ του μίλησε καὶ πάλι τὰ φλουριά γενήκανε νερὸ καὶ δυὸ μονάχα ποῦ εἴτανε ἐλότελα σκεπασμένα μέσα στὴ χούφτα του μείνανε φλουριά καὶ τᾶχε ἀκόμα· θεοκαίνουργα σὰν νὰ τᾶβγαζες τωραδὰ ἀπ' τὸ καμίνι. Εἴτανε ἀλαφροίσκιωτος καὶ γιὰ τοῦτο ἔβλεπε αὐτὰ τὰ ὄζ' ἀπὸ δῶ. Τὰ συνήθισε πλεῖα καὶ δὲν τὸν ἐπείραζε. Οἱ χωριανοὶ του ὄζω ἀπὸ πεντέξην τὸν ἐπιστεῖνανε· γιατί κι αὐτοὶ θαρροῦσανε πῶς βλέπανε ἄλλος πεῖδ πολὺ καὶ ἄλλος πεῖδ λίγο.

Τὴ βραδεῖα λοιπὸν τοῦ γλεντιοῦ ὁ Ἀλέξης κατὰλαβε πῶς ὁ ἀδερφός του θὰ πῆγε κατὰ κείνο τὸ μέρος πιστεύοντας πῶς κανένας δὲ θὰ κοτοῦσε νὰ τόνε κυνηγήσῃ ἴσα με κεῖ.

Ἐτσι λοιπὸν μαζί με τὸν ἀνωματάρχη βγήκανε κατὰ τίς Ρεμματιές. Τὰ μάτια τους ἐσφέξανε μέσα

μὰ οὔτε καὶ τότε δὲν τὴν εἶδαν. Καθῆσα στὸ πεζοῦλι τῆς πλατείας καὶ τὴν κοιτοῦσα. Τὸ πρόσωπό της, ἕνα προσωπάκι μικρὸ ἠπικιόνουνταν ἀπὸν μεγάλο καπέλλο με νταντέλλα ὑλόγυρα, ποῦ περτε ὡς τὰ μάτια της.

Χίλια παραμύθια νὰ μοῦ πῆς, μαννοῦλα μου, χίλια παραμύθια! Ταξίδεψε τὰ μάτια μου στὰ ὀλόχρυσά καὶ διαμαντένια τὰ παλάτια τῶν ρηγάδων! Κεῖ μέσα θέλω νὰ συντόχω τὴν ὀφρανοῦλα μου—ἔτσι τὴν ἔλεγα μονάχος μου· ὀφρανοῦλα! Τὴν εἶδα, τὴν εἶδα στὸ ὄνειρό μου. Ὡ! πῶς ἔστραφεν ἡ χλωμάδα τῆς. Καὶ εἴτανε μέσα στὸ σπῖτι μας! Ὁνειρο γλυκό, ποῦ μοῦ εὐωδίασες, ποῦ μοῦ ἀνάστησες τὸ φτωχικό! Μάννα, στολίσου καὶ γίνε ξμορφη καὶ νὰ σιγουρίσουμε τὸ σπῖτι· θέλω νὰ τὸ σπείρω ὅλο ἄνθια καὶ εὐωδιές γιὰ νὰ δεχτοῦμε τὴν ξένη! Κι ἔλα νὰ σοῦ πῶ, μαννα μου· θάβηλες, γλυκειά μου, νὰ τὴν εἶχες ἐσὺ γεννήσει τὴν ὀφρανοῦλα! Νὰ δροσοβολοῦσε στὲς ὀλέβες τῆς τὸ ἴδιον με τὸ δικό μας αἷμα. Ὡ! Καὶ νὰ τὴν εἶχα χρυσὴ ἀδερφοῦλα! Ὁλημερίς θὰ τρέχαμε στοὺς κάμπους καὶ τὰ περιβόλια χερσποιστοὶ καὶ θὰ τῆς ἔπλεκα μύρια στεφάνια ἀπὸ ἀγριολούλουδα καὶ θάμωνα ἐγὼ ὁ φύλακας τῆς, ποῦ στὸ λόγο τῆς θὰ θυσιάζομουναι οὔτε ματικὴ ξένου δὲ θάρνα νὰ μολεῖται τῆς μορφῆς τῆς τὸ φῶτο. Ζουλέβω τὸ σπῖτι ποῦ τὴν κρατεῖ, τοὺς δούλους ζουλέβω ποῦ τὴ βλέπουνε. Μιὰν ἄλλη νύχτα τὴν εἶδα ξανά. Εἴτανε με μιὰ μεγάλη πρέα· γελῶσε, μιλοῦσε ἀδιακοπα. Καθῆσα στὸ ἴδιον μέρος στὸ πεζοῦλι. Ἐστρεψα τὸ πρόσωπό μου θυμωμένος καὶ θαρροῦσα τὴ θαλασσα. Ὅλοι ποῦ εἴτανε δίπλα τῆς μοῦ εἴτανε μισητοί. Αὐτοὶ τὴν ἔκαναν νὰ γελᾷ, νὰ κουβεντιάζῃ, αὐτοὶ τὴν βλέπανε! Σὲ μιὰ στιγμή ποῦ γύρισε τὸ κεφάλι κ' εἶδα τὰ μάτια τῆς, θαμπώθηκα. Ἐνα σκοτάδι ποῦ θάμπωνε καὶ ποῦ ἀπλώνονταν παντοῦ. Κάθε τι ἐπαψα νὰ βλέπω καὶ κοιτώντας μόνον τὴ θαλασσα, ἐνοιώθα κατὶ τι νὰ με τραβᾷ σιγαλά, ὡς ποῦ τὰ μάτια τῆς μοῦ ῥάνηκαν μέσα στὴ θάλασσα τὴ μαύρη ποῦ καθρέφτιζε τὸ μελανιασμένον οὐρανόν. Καὶ νὰ τὴν ξανά μπιστᾷ μου. Ὡ! Εἶναι κοντὰ μου τώρα. Περπατοῦμε πέρα καὶ στὴν ἀμμουδιά τὴν κοιμισμένη καὶ τὰ πατήματά μας μόνον ζυπνᾶνε τὴ σιγαλιά. Τώρα τῆς βλέπω καθαρά τὴ μορφή. Ὅπως τὴν εἶδα στὸ ὄνειρό μου. Κανένας δὲν εἶναι σιμά της. Ἐμεῖς μονάχα καὶ γύρω μιὰ μαύρη γαλήνη, ποῦ περιζώνει τὸ πᾶν. Ὡ! Τρομάρα! Μπορῶ καὶ τῆς πιάνω τὸ χέρι, τὸ μικρὸ τῆς τὸ

στὸ σκοτάδι καὶ στὴν ἀστροφεγγιὰ μπορούσανε νὰ ξεχωρίσουνε τὸν ἄνθρωπο ἀπ' τὸ δέντρο. Πρὶν βγοῦνε ὀλότελα ὄζω ἀπ' τὸ δρόμο εἶδανε ἕναν ἴσκιον νὰ περπατῇ πάνω κάτω ἀνάμεσα στὰ πλατάνια στὸ ἀποχειλῶμα τῆς ρεμματιᾶς. Κοιτοστάθηκε ὁ Ἀλέξης καὶ στολῶνοντας καλὰ τὰ μάτια του σὰ γάτος ἐξέχωρισε πῶς ὁ ἀδερφός του εἴτανε κείνος ποῦ ἀδρασκέλιζε κεῖ πέρα, τὸ παλληκαρι τῆς Φακῆς, ποῦ δὲ μπορούσε νὰ χωνέψῃ τὴν προσβολὴ ποῦ ἔφαγε κείνη τὴ βραδεῖα. Τοῦ τοῖχου τοῖχου πηγαίνοντας ὁ Ἀλέξης με τὸν ἀνωματάρχη καὶ στὸ νύχι πατώντας νὰ μὴν ἀκουστῇ ἡ παδοβολὴ τους κοινοζυγῶσανε τὸν Καχπεντουνιά χωρὶς νὰ τοὺς μυριστῇ. Κεῖ ἄξαφνα πεταχτήκανε δίπλα του καὶ πιάσανε δυνατὴ δμιλία:

— Αἰ καπετάνιο μου, δὲ θέλει ξεσυνόριο, ἔλεγε ὁ Ἀλέξης· εἶνε καλὸ παιδί· ἀλαφροφέρνει, μὰ ἡ καρδιά του εἶνε καλή.

Ὁ Καχπεντουνιάς ἄξαφνα τσακωμένος ἐκεῖ πέρα δὲν ἐπρόφτασε νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια· ἐκόλλησε τὴ ράχη του ἀπάνω στὴν κουφάλα ἐνὸς πλατάνου καὶ καρτεροῦσε νὰ ἰδῇ τὸ τέλος...

(Τὸ τέλος στ' ἄλλο φύλλο).

Γ. Δ. ΝΑΛΕΤΗΣ

χεράκι. Νά το! Τό κλείνω μέτ' στα δύο μου χέρια
σάν περιστέρι μικρό.

"Υστερ' άκούω μιὰ χοντρή φωνή κυρίου, γέλια.
Άκούω κι άλλους που γελάνε, γυρίζω τὸ πρόσωπό
μου ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ νά την πάλι ἀνάμεσα
στην παρέα, πού τὰ μάτια μου δὲν μπορεῖ νὰ ὑπο-
φέρει. Καλύτερα μονάχος μου. Δὲ θέλω νὰ σὲ βλέπω
πιὰ. Θέλω νὰ σοῦ πῶ πῶς δὲ μὲ νοιάζει, νὰ δὲ μὲ
νοιάζει κι ἔ μιλᾷς τόσο πολὺ, κι ἔ γελᾷς, ἐγώ,
νὰ! τραβῶ τὸ δρόμο μου!

Πῶς πετάζανε ὅλες οἱ μέρες! Νά τὸ βαπόρι τώ-
ρα πού καρτερεῖ νὰ σὲ πάρῃ. Τὰ φωτερὰ του ζωηρὰ
γλυστράνε μέσα στὸ γυαλὶ τῆς θάλασσας, πού οὔτε
ἡ παραμικρὴ ἀνάπνια ἀναδέχεται. Χωμένος μέσα στὸ
σκοτάδι, σὲ μιὰν ἄκρη κοιτοῦσα τὸ βαπόρι... Μιὰ
βάρκα φτερουγίζει πάνω στὴ θάλασσα καὶ νὰ ἡ ὀρ-
φανοῦλα μου μέσα. Φορεῖ πάλι τὸ σκούφο ἀπὸ τὴ
γούνα στὸ κεφάλι καὶ τὴ μεγάλη βελέττα. Μὰ δὲν
μπορῶ νὰ τὴν ξεχωρίσω πάνω στὸ βαπόρι. Ὅλοι οἱ
ἄνθρωποι μοῦ φαίνονται οἱ ἴδιοι σὰ μαῦροι ἴσκιος πού
σέρνονται στὸ φῶς. Κοιτάζω, κοιτάζω... Ἡ βλέψη
τεντώνεται νὰ σπάσῃ! Τίποτα! Σὲ μιὰ στιγμή μο-
νάχα τὴν εἶδα στὴ σκάλα νὰ φωνάζῃ στὴ βάρκα
πού γύριζε καὶ νὰ κουνᾷ ἓν μαντήλι. Κι' οἱ ἄχρῳ
τῆς φωνῆς τῆς φώλιασαν στὴν ψυχὴ μου γιὰ πάντα!

Τὸ βαπόρι μαῦρο σκίζει τὰ κύματα μὲ τὴν πῶ
σκληρὴ γρηγοράδα. Πόσο τυχρὰ χάθηκε ἀπὸ τὰ
μάτια μου. Τώρα ἐν' ἄδειο παντοῦ νοιώθω ν' ἀπλών-
νεται. Γύρισα στὸ σπῆτι μου δίχως ψυχὴ, μὰ δὲν
μπόρεσα νὰ κρατηθῶ. Ξαναπῆγα στὸ λιμάνι χωρὶς
νὰ θέλω. Δὲ φαίνονταν τίποτα πιὰ.

— Ἐχε γειά, ὀρφανοῦλα μου!

"ὦ Παναγία μου! Τὴ φαλήνη ξάπλωσε στὰ κύ-
ματα πού τὴν πᾶνε κι ἄς εἶναι ὁ ὕπνος τῆς γλυ-
κὸς κι ἀνάλαφρος. Θάλασσα, θὰ μοῦ τὴν ξαναφέρῃς
τάχα ἄλλη φορὰ; Στὸ σκοτάδι σου μέσα βλέπω
πάντα τὰ μάτια τῆς, τὰ μετὰλα κι δλόμαυρα ν'
ἀπλώνονται, ν' ἀπλώνονται...

Μπήκε παντοῦ ἡ πνοή τῆς. Τώρα, ὅταν μὲ τὴν
αὐγὴ τὰ χελιδόνια ἀράδα πάνω στὴ στέγη μου μὲ
γλυκοξυπνᾷ, τὰ πατήματά σου τὰ γελαστά ἀκούω,
ὡ ὀρφανοῦλα μου, στὸ καλντερίμι τοῦ στενοῦ τοῦ
δρόμου νὰ πετᾷ ἀνάλαφρα.

Καὶ σὲ βλέπω πάντα μέσα στῶν βιβλίων τὶς
ιστορίες καὶ στὰ παραμύθια μέσα πότε βασιλοπούλα
καὶ πότε μιὰ μυχροφορεμένη ὀρφανοῦλα, ἔρημη κι
ἀπροστάτευτη.

Κάθε μέρα ἀλλάζεις μορφή, μὰ μνήσκεις πάντα
ἡ χρυσὴ ἀδερφοῦλα μου, πού μὲ ταξιδίδει καὶ πού
μοῦ ἀγιάζει κάθε τῆς ζήσης μου στιγμή. Καὶ τώρα
ὅλες τὶς στιγμὲς τὶς βλεπῶ, ἀφοῦ ἔχω ἐσένα στὸ
πλαῖ μου, κι ὅλες δροσοβολᾷς πάνω στὸν ξάστερο
τῆς ψυχῆς μου οὐρανὸ ξέχωρα κάθε μιὰ, ὡσάν και-
νούριο ἄστρο.

Μαζὶ τώρα, πλαῖ-πλαῖ, διαβάζουμε τὰ ἄγια
τὰ Βιβλία κι ἡ Ἐκκλησία μας πῶς ἄγια μοῦ ξανοί-
γεται, πού σὲ βλέπω μέσα, καὶ τὸ λιθάνι πῶς πολὺ
μοσκοβολᾷ τώρα...

Μὰ τώρα πῆρες μιὰ μορφήν ἄλλοιῶτικη. Δὲν
εἶσαι πιὰ ἡ μαυροφορεμένη παιδοῦλα μὲ τὰ μεγάλα
μάτια τὰ δλόμαυρα, πού ἀκίνητα μὲ κοιτᾷ, μὲ
κοιτᾷ πάντα καὶ μὲ τὴ γλωμὴ θεωρεῖ. Τώρα, μέσα
στῶ μεσημεριῶν τὸ βράσιμο, τρέχω στοὺς κάμπους
καὶ στὰ χωράφια καὶ σὲ βλέπω πίσω ἀπὸ τὰ δέν-
τρα νὰ μοῦ παραμονέβῃς τὴ σκέψη καὶ σὲ βλέπω
στὰ στάχυα μέσα λιοκαμένη, μιὰ δυνατὴ καὶ γε-
μάτη στὰ μαλλιά χόρτα χωριατοπούλα, μὲ χοντρά
ροῦχα καὶ πού στὰ χέρια σου κρατᾷς, στὰ χέρια σου
τὰ γυμνά, ἓνα μεγάλο δρεπάνι, ἐνῶ ἓνα σιδερένιο

χαμόγελο, ὡσάν ἀστραπόφυτο πού δὲν περνᾷ, φω-
τᾷ τὸ πρόσωπό σου.

Καὶ πάντα στὶς ξεροποταμιὲς καὶ τὰ πετροτό-
πια ἀκούγω νὰ χτυπᾷς τὰ χοντρά σου τὰ παπού-
τσια καὶ τρέχουμε μαζὶ στὶς πλαγιές, σάν ἀγρίμια,
εὐωδιασμένοι ἀπὸ τὸ ἄρωμα τῶν κλημάτων καὶ τοῦ
χωμάτου.

"ὦ γλυκεῖα πατρίδα μου καὶ γῶμα πού πατῶ
ἅγιο, ὦ πατρίδα μου πού δὲν ἀναπνέει παρὰ ἀγάπη.

Μαννοῦλα μου, ἔχε γειά, ἔχε γειά! Τὸ φτωχικό
μου πιὰ τάρνιμαί!..

Λευκάδα

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΔΕΒΑΡΗΣ

ΚΟΡΦΙΑΤΙΚΑ ΞΟΡΚΙΑ

[Απὸ τὴ συλλογὴ Δημ. Σπύγγου].

B.) ΓΙΑ ΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙΑΣΜΑ (1)

Άγιοι Άναργύροι τοῦ Χριστοῦ

Πρώτοι γιατροὶ τοῦ κόσμου

Όπου ἐγιατρεύεστε πολλούς

Γιατρεύτε καὶ τὸ Δούλο τοῦ Θεοῦ (τὸ δεῖνα)

Άπὸ τὸ φεγγαρίασμα.

— Άπὸ τὸ φεγγαρίασμα τοῦ, τὴ σκοτοῦρα τοῦ,
τὴν τρομάρα τοῦ, τὴ λιγοψυχία τοῦ, τὴν ἀναγούλια
τοῦ, τὴν κιτρινάδα τοῦ, τὰ κοψίματά τοῦ, τὴν κοί-
μάρα τοῦ.

Άπὸ τὴν καρδιά τοῦ, ἀπὸ τὰ κόκκαλά τοῦ,

Άπὸ τὶς ἐδομῆντα δύο ἀνάγκες τοῦ κορμιοῦ τοῦ.

Φεγγαράκι μου λαμπρότατο

Σ' χρυσὸ σκαμνὶ καθούμενο.

Άνθισμένο, μυρισμένο

Καὶ ροδοκοκκινισμένο.

Έδῶ βάνω ἀμυγδαλάκι, (2)

Βάνω ἀσῆμι καὶ χρυσάφι,

Δαχτυλίδι πρωτοστέφανης,

Καὶ νερὸ ἀσύντοχο.

Άνθισέ τονε, μύρισέ τονε

Καὶ ροδοκοκκίνησέ τονε

Τὸ δούλο τοῦ Θεοῦ (τὸ δεῖνα).

Άπὸ μένα ξορκισμένος,

Άπὸ τὴν Παναγία τὴ Δέσποινα γιατρεμένος.

Δ. ΣΠΥΓΓΟΣ

(1) Τὸ ξόρκι λέγεται ἑπτὰ βραδιὲς κατὰ σειρά, τρεῖς
φορὲς τὴν κάθε βραδιά, κοιτάζοντας ἡ ξορκίστρα τὸ φεγ-
γάρι.

(2) Σ' ἓνα ποτήρι βάζει ἑπτὰ φύλλες ἀμύγδαλων καὶ
τὰ ἐπιλοιπα πράγματα πού ἀναφέρει τὸ ξόρκι.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΠΑΡ ΤΟΝ ΚΑΙ ΣΤΟ ΓΑΜΟ ΣΟΥ...

Άξιότιμοι Κύριοι!

Εἶμαι ἓνας ἀπὸ τοὺς τακτικωτέρους ἀναγνώστας
τοῦ περιοδικοῦ σας, ὅχι ὅμως καὶ θαυμαστής, νὰ ἐν-
νοούμεθα τὸ διαβάζω ἔτσι ὡς διαβάζω καὶ τὰ
ἄρθρα τῶν Βουλγαρικῶν ἐφημερίδων, ἀπὸ περιέρ-
γεια καὶ γιὰ νὰ εὐρίσκω ἀφορμὰς νὰ γελῶ καμμιὰ
φορὰ. Τίποτε περισσότερο.

Μέσα στὸ «Νουμᾶ» βλέπω νὰ ὑποστηρίζετε τὴν
γλῶσσαν σας φανατικά καὶ νὰ καταφέρεσθε θανα-
νασίμως κατὰ τῆς καθαρεύουσας.

Καλὸ καὶ ἅγιο αὐτὸ γιὰ σᾶς καὶ δὲν ἔχει τί νὰ
σᾶς πῇ κανεὶς.

Ένα ὅμως μοῦ ἐγτύπησε στὸ μάτι λίγα ἄσχημα
καὶ μοῦ ἔφερε κῆτι σκέψεις ὅχι καὶ τόσο ἱκανοποιη-
τικὰς γιὰ σᾶς.

Πῶς, ἀφοῦ δὲν θέλετε οὔτε νὰ βλέπετε οὔτε νὰ
ἀκούετε τὴν καθαρεύουσαν δημοσιεύετε τὰς Συνοπι-
κὰς καταστάσεις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλ-
λάδος εἰς ὑπερκαθαρεύουσας!

Αὐτὸ εἶμαι πολὺ περίεργος νὰ τὸ μάθω.

Τὸ Κεντρί

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Άπὸ μιὰ Ἀθηναϊκὴ φημερίδα — παραπολὺ π α-
τ ρ ι ω τ ι κ ῆ, παρακαλοῦμαι — μᾶθω τις πράξεις πῶς
ὅσοι Κρητικοὶ ὑποστηρίζουν τὸν Πρίγκηπα Γεώργιο εἶναι ..
προδότες!

— Ἡ «Ἑσπερινή» μας αὐτὴ, καθὼς καὶ δύο τρεῖς
ἄλλες φημερίδες, δὲν ξαναμπαίνουνε στὴν Κρήτη γιὰτὴ
λογοκρισία ἀπαγόρευσε τὴν κυκλοφορίαν τους.

— Εὐτύχημα θᾶνε ἂν ἡ δύναμη τῆς λογοκρισίας
ἔφτανε ἴσως δῶ καὶ μᾶς γλύτωνε ἀπὸ τὸν τέτοιο ἀδιάν-
τροπο πατριωτισμὸ τους.

— Πέρου πᾶπερου ἡ «Ἀστραπή» εἰς δημοσίεψι
τὴν εἰκόνα τῆς Ντοῦζε γιὰ εἰκόνα τῆς... Ἀγίας Βαρβά-
ρας. Μιὰ κι αὐτὴ ἀπὸ τὶς συνηθισμέναις μπαρμπετίαις τοῦ
τύπου μας.

— Ένας φίλος μας λοιπὸ στὴν Κούλουρη ἔδωσε τὴν
«Ἀστραπή» σὲ ζωγράφον καὶ τοῦ ξισήκωσε σὲ σανίδα τὴν
εἰκόνα τῆς Ντοῦζε. Καὶ τώρα τὴν προσκυνᾷ γι' Ἀγία
Βαρβάρα καὶ τῆς ἀνάβει ταχυτικὰ τὸ καντήλι τῆς.

— Τὸ γράφουμε αὐτὸ γιὰ νὰ μάθῃς ἡ μεγάλη τεχνίτρα
πῶς ὁ ἓνα χωρὶς τῆς Ἑλλάδας προσκυνεῖται γι' Ἀγία.
Κι αὐτὴ τὴ μεγάλη χάρη τὴ χρωστᾷ σὲ μιὰ καλοτυ-
νεῖδιτη φημερίδα μας.

— Καταδικάστηκε ἐπιτέλους ὁ ἄλλοτε ἡγούμενος τῆς
Πεντέλης Ἱερόθεος Μητροφάνης, πού γιὰ τὸν ἐνάρετο βίον
τοῦ εἶχε ὀνομαστῇ Παπα-Βοκκάκιος.

— Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερ. Σύνοδος δημοσιεύτηκε ὁλό-
κληρῃ στὶς ἐφημερίδας καὶ εἶταν ἀξιόλογο καὶ διασκεδαστι-
κώτατο ἀνάγνωσμα μ' αὐτὰς τὶς ζέστες.

— Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας μας ζήτησε τὴν
παραίτησίν του.

— Ὅλοι τὸ λέν πῶς ὁ κ. Παπούλας ἔκανε καὶ μὲ τὸ
παραπάνου τὸ καθῆκον του, κι ὅλοι τὸ ξέρουν πῶς ὅποιος
δημέσιος ὑπάλληλος κάνει ἔδῳ τὸ καθῆκον του ἢ παύεται
ἢ ἀ ν ο γ κ ἄ ζ ε τ α ἰ νὰ παραιτηθῇ.

— Στοῦ Παντόπουλου παίχτηκε τελευταία τὸ «Ἐδῶ
καὶ ἐκεῖ» τῶν Ἐ ν ο μ ῆ ν ω ν Πα γ ο π ο ἰ ε ἰ ω ν τῆς
φιλολογίας μας.

— Φανταζόσαστε πῶς τὴ δροσίαν του.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰ
τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἥτοι εἰς φράγκα κα
λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὥρισμένην προθεσμίαν ἢ
διαρκείας Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πλή-
ρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς δ ἐγένετο ἢ κατάθεσις,
εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὀψews (chéque) ἐπὶ τοῦ ἐξω-
τερικοῦ καὶ ἐπιταγῆν τοῦ ὁμοιογούχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνον-
ται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ κα-
ταθέτου ἐπὶ Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς, ἐν Κερ-
κύρᾳ δέ, Κεφαλληνίᾳ καὶ Ζακύνθῳ διὰ τῶν ὑποκαταστη-
μάτων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

1	1)2	ταῖς 0,0	κατ' ἔτος διὰ καταθ. 6 μηνῶν
2	"	0,0	" " " 1 ἔτους
3	1)2	" 0,0	" " " 2 ἔτων
2	"	0,0	" " " 4 ἔτων
4	"	0,0	" " " 5 ἔτων

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ'
ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου νομαστικῶς ἢ ἀνώνυμῳ.